

Kupując paliwo na kartę, możesz dostać fakturę bez VAT

Karolina Gierszewska 18-10-2011, ostatnia aktualizacja 18-10-2011 04:00

Polski przedsiębiorca może być zobowiązany do rozliczenia podatku należnego nie tylko z tytułu sprzedaży, ale także zakupu towarów w kraju. Tak będzie, gdy dostawca – choć zarejestrowany na VAT w Polsce – nie ma tu siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej

Takie rozwiązanie wprowadziła nowelizacja [ustawy o VAT](#) obowiązująca od 1 kwietnia 2011.

Z podatkiem lub bez

Zmiana przepisów dotyczących rozliczania zakupów dokonywanych na terytorium Polski od kontrahentów z zagranicy (wprowadzająca pojęcie dostawy, dla której podatnikiem jest nabywca, gdy to kupujący rozlicza podatek z tytułu transakcji) wywołała lekkie zamieszanie.

Wątpliwości pojawiły się m.in. przy zakupie paliw na polskich stacjach benzynowych na tzw. karty paliwowe. Paliwa te są bowiem najczęściej nabywane od zagranicznych kontrahentów, zarejestrowanych w Polsce jako czynni podatnicy VAT, lecz nieposiadających w naszym kraju siedziby.

Do końca marca 2011 polscy przedsiębiorcy otrzymywali w takiej sytuacji od kontrahentów faktury dokumentujące zakup paliwa z naliczonym 23-proc. VAT. Obecnie część z nich przysyła faktury bez podatku, lecz z adnotacją, że VAT powinien rozliczyć samodzielnie nabywca, a część nadal z podatkiem.

I jak się okazuje, w obu wypadkach są to dokumenty wystawione prawidłowo. Wszystko bowiem zależy od tego, czy zagraniczny kontrahent ma w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, czy nie.

Zmiana przepisów

W stanie prawnym obowiązującym do końca marca 2011, jeżeli dokonującym dostawy towarów na terytorium Polski był podmiot nieposiadający w naszym kraju siedziby, stałego miejsca zamieszkania lub stałego miejsca prowadzenia działalności na terytorium, ale posługujący się nadanym mu w Polsce numerem VAT, to miał on możliwość rozliczenia podatku. Dla nabywcy kwota wykazana w fakturach VAT wystawionych przez ten podmiot była kwotą podatku naliczonego podlegającego odliczeniu.

Od 1 kwietnia 2011, nabywając w Polsce towary od podmiotu, który nie posiada w naszym kraju siedziby, stałego miejsca zamieszkania lub stałego miejsca prowadzenia działalności (poprzez które realizowana byłaby transakcja), polski podatnik VAT jest zobowiązany do rozliczenia VAT z tytułu tej transakcji. To, że sprzedawca posługuje się polskim numerem VAT, pozostaje obecnie bez znaczenia.

Natomiast gdy sprzedawca nie posiada w Polsce siedziby, lecz ma tu swoje stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, to wówczas on powinien rozliczyć w Polsce należny VAT (dla polskiego podatnika będzie to zwykły zakup).

Schemat rozliczenia dostawy, dla której podatnikiem jest nabywca

Obowiązek podatkowy

- powstaje z chwilą wystawienia faktury (przez sprzedawcę), nie później jednak niż siódmego dnia od dnia wydania towarów.

Jeżeli przed wydaniem towaru nabywca zapłaci część należności, w szczególności:

przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej zapłaty w tej części (art. 19 ust. 20 w związku z ust. 4 i ust. 11 ustawy o VAT).

Podstawa opodatkowania

- jest nią kwota, którą nabywca obowiązany jest zapłacić (art. 29 ust. 18 ustawy o VAT).

Stawka VAT

- jest nią stawka właściwa dla nabywanego towaru.

Faktura

- transakcję należy udokumentować fakturą wewnętrzną (art. 106 ust. 7 ustawy o VAT).
W zależności od woli nabywcy faktura ta może być wystawiona:

– na koniec okresu rozliczeniowego

jako tzw. faktura wewnętrzna zbiorcza (dokumentująca transakcje wykonane w danym miesiącu z tym samym kontrahentem) albo

– w terminie siedmiu dni od dnia dostawy (wydania towaru), ewentualnie uiszczenia zaliczki na poczet transakcji (§ 23 ust. 1 w związku z § 9 ust. 1 i § 11 rozporządzenia ministra finansów z 28 marca 2011 regulującego zasady wystawiania faktur).

Kto jest podatnikiem z tytułu sprzedaży towaru w Polsce

Gdy zagraniczny kontrahent:

- nie ma w Polsce siedziby, jednak ma tu swoje stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej – to on rozlicza VAT z tytułu sprzedaży,
- nie ma w Polsce ani siedziby, ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej – VAT rozlicza polski nabywca.

Aby zapewnić prawidłowe rozliczenie transakcji, warto wystąpić do kontrahentów z prośbą o wydanie oświadczenia, w którym wskażą, czy mają w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej.

Polski przedsiębiorca może być zobowiązany do rozliczenia podatku należnego nie tylko z tytułu sprzedaży, ale także zakupu towarów w kraju. Tak będzie, gdy dostawca – choć zarejestrowany na VAT w Polsce – nie ma tu siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej

Co to jest stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej

Zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) nr 281/2011 z 15 marca 2011, ustanawiającym środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, przez stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej należy rozumieć dowolne miejsce, inne niż miejsce siedziby działalności gospodarczej podatnika, które charakteryzuje się wystarczającą stałością oraz odpowiednią strukturą w zakresie zaplecza personalnego i technicznego, by umożliwić mu odbiór i wykorzystywanie usług świadczonych do własnych potrzeb tego stałego

miejsca prowadzenia działalności gospodarczej.

Fakt posiadania numeru identyfikacyjnego VAT sam w sobie nie jest wystarczający, by uznać, że podatnik posiada stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej.

Do odliczenia

W myśl art. 86 ust. 2 pkt 4 lit. b) ustawy o VAT kwota podatku należnego z tytułu dostawy towarów, dla której podatnikiem jest ich nabywca, stanowi zarazem kwotę podatku naliczonego.

Prawo do odliczenia podatku naliczonego powstaje w rozliczeniu za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy w podatku należnym, przy czym może ono zostać zrealizowane w tym okresie, albo w deklaracji VAT składanej za jeden z dwóch następnych okresów rozliczeniowych (art. 86 ust. 10 pkt 2 w związku z ust. 11).

Należy pamiętać o ewentualnych ograniczeniach w odliczaniu podatku przy zakupie paliwa, w zależności od rodzaju samochodu (osobowy czy inny).

Co istotne, gdyby sprzedawca zagraniczny, który nie ma w Polsce siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, wystawił fakturę, w której (niezasadnie) wykazałby kwotę VAT, to nabywcy nie przysługuje prawo do odliczenia tego podatku (art. 88 ust. 3a pkt 7 ustawy o VAT).

Transakcje, od których VAT rozlicza nabywca, wykazujemy:

- po stronie podatku należnego w pozycji „dostawa towarów oraz świadczenie usług, dla których podatnikiem jest nabywca” (pola 41 – 42);
- po stronie podatku naliczonego w pozycji „nabycie towarów i usług pozostałych” (pola 51 – 52).

Nie ujmujemy ich natomiast w informacji podsumowującej VAT-UE. •

Autorka jest doradcą podatkowym, zastępcą dyrektora departamentu podatków pośrednich ECDDP sp. z o.o.